

Sessie 3 – Gendergelijkheid waarborgen in een digitale samenleving: handvatten voor beleid

Welkom & opening

- Paula Thijs
(Atria, kennisinstituut voor emancipatie en vrouwengeschiedenis)
- Sahar Yadegari
(Expertisecentrum VHTO)

Programma

13:00 – 13:10 | Welkom & opening (10 min)

13:10 – 13:40 | Inhoudelijke introductie & setting the scene (30 min)

Presentatie Sahar Yadegari (VHTO)

Presentatie Paula Thijs (Atria)

13:40 – 13:55 | Reflectie & vragen (15 min)

13:55 – 14:00 | Introductie / uitleg Interactieve gedeelte (5 min)

14:00 – 14:40 | Interactieve gedeelte: gesprekstafels (40 min)

14:40 – 14:55 | Plenaire terugkoppeling (15 min)

14:55 – 15:00 | Afsluiting (5 min)

- Onderzoek bij Atria
- E-Quality (1996-2012)
- Thema's in onderzoek:
 - Feminisme, gendergerelateerd geweld, economische ongelijkheid, genderstereotypering, zelfbeschikking
- Groepen die onzichtbaar zijn
- Biedt inzicht voor beleid

ACHTERGROND

Website voor extreme 'drogeer- en verkrachtingsporno' draait op servers in Nederland. Ook Nederlandse mannen delen er materiaal

Verkrachtingsporno Op Motherless.com staan duizenden video's van seks met 'slapende' vrouwen. Gebruikers wisselen tips uit voor het drogeren en verkrachten van partners. De site draait bij NForce in Roosendaal, dat eerder opdook als hostingbedrijf waar veel beelden van kindermisbruik waren aangetroffen.

Georgia Oost, Rik Wassens en Carola Houtekamer

7 mei 2026 • Leestijd 6 minuten

Luister

Geef cadeau

Deel

Leeslijst

ANP

NOS Nieuws • Woensdag, 09:46

Amerikaans leger gebruikte AI-model Grok van Musk voor aanvallen op Iran

Nieuws AI-tool

Nederlandse onderzoekers experimenteerden met omstreden leugendetector voor grenscontroles

Het Nederlandse kennisinstituut TNO onderzocht samen met techbedrijf Vicarvision de mogelijkheden voor leugendetectie bij grenscontroles. Uit grootschalig wetenschappelijk onderzoek bleek al eerder dat leugendetectie geen betrouwbare methode is.

Waarom nu relevant?

- Digitale technologie beïnvloedt werk, zorg, onderwijs, veiligheid, informatie, publieke dienstverlening en democratie.
- Bepaalt wie wordt gehoord, gezien, geholpen en beschermd
- Biedt kansen voor gendergelijkheid
- Maar ook risico's en negatieve gevolgen voor gendergelijkheid

Doel van deze sessie

- Delen van kennis over samenhang gendergelijkheid en digitale technologie
- Bewustwording van het belang van een genderperspectief in (beleid rondom) digitale technologie
- Reflectie op hoe dit raakt aan eigen werk/beleidsterrein en oplossingsrichtingen

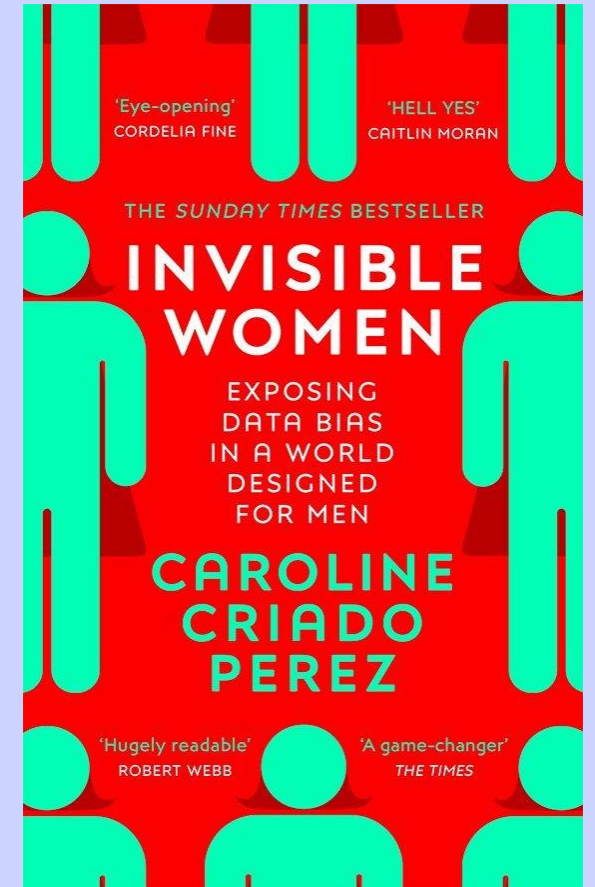
Techniek is van iedereen

Sahar Yadegari (Expertisecentrum VHTO)

Gevolgen van digitalisering voor gendergelijkheid

Tech weerspiegelt bestaande ongelijkheid

- Google's spraakherkenningssoftware is 13% meer accuraat voor mannen dan voor vrouwen
- Amazon's gezichtsherkenning heeft meer moeite om vrouwen (van kleur) te herkennen
- Gen AI-applicaties bevestigen en reproduceren bestaande genderstereotypen, seksisme en uitsluiting (UNESCO, 2024)

Fiscus gebruikte in toeslagenaffaire algoritmes die mensenrechten schenden

Door NU.nl

25 okt 2021 om 22:13

 123 reacties

 Delen

De algoritmes die de Belastingdienst in de toeslagenaffaire gebruikte, schenden mensenrechten. Die conclusie trekt Amnesty International in een maandag verschenen rapport.

Tech versterkt bestaande ongelijkheid

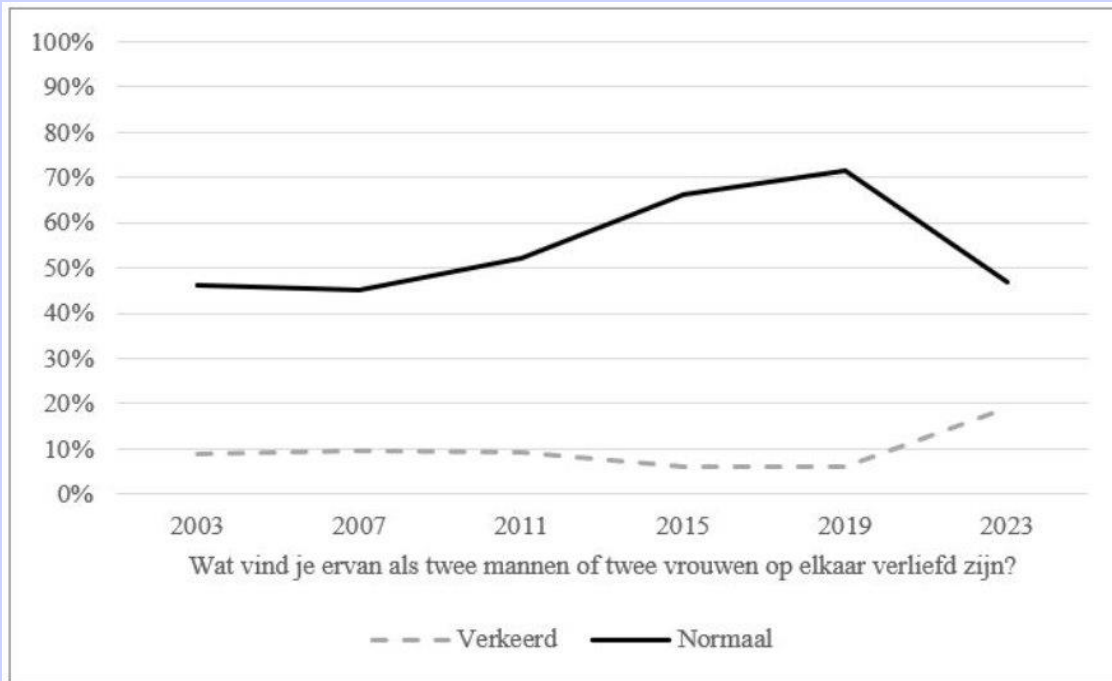
- Desinformatie, anti-gender campagnes en (vrouwen)haat
- Anti-genderbeweging & Big Tech
- Ook invloed in Nederland

Gezin in Gevaar is dé kartrekker tegen **de Week van de Lentekriebels**. Na het ontmaskeren van Rutgers' lesmateriaal, daalde het aantal deelnemende basisscholen van 42 naar 35 procent.

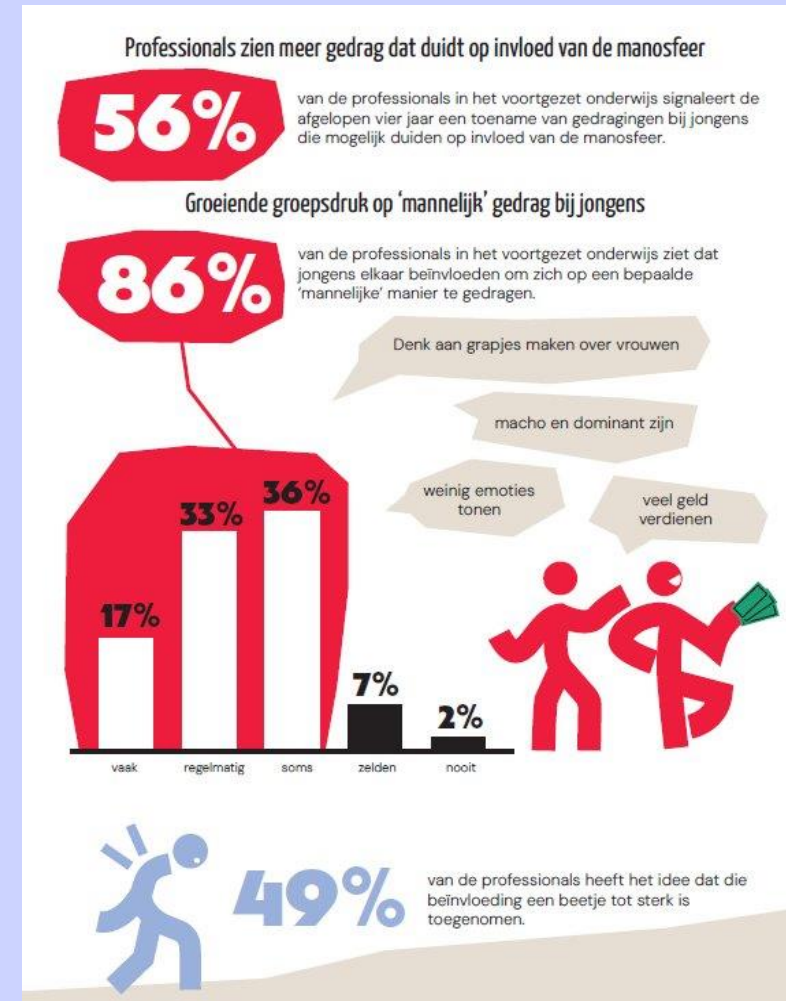

Impact op genderopvattingen

Figuur 1. Attitudes van jongeren over homoseksualiteit in Gelderland-Zuid over de jaren.

Bron: Gezondheidsmonitor Jeugd, GGD Gelderland-Zuid (2023). N = 56.098.

Impact op (online) veiligheid

nrc Mijn nieuws Podcasts Digitale krant

ACHTERGROND

Swastika-bikini en naakte politici: AI-chatbot Grok onder vuur door seksueel getinte beelden

AI-chatbot Grok Het socialemediaplatform X van Elon Musk is overspoeld door seksueel getinte AI-afbeeldingen van bekende personen en minderjarigen, zonder hun toestemming. Dit heeft wereldwijd tot grote verontwaardiging geleid. Maar Musk vindt dat Grok, de chatbot van X, zo ongecensureerd mogelijk moet zijn.

 Toon Beemsterboer
8 januari 2026 • Leestijd 5 minuten

Luister Geef cadeau Deel Leeslijst

BUSINESS INSIDER NEDERLAND ONDERNEMEN TECH FINANCE CARRIÈRE AUTO PREMIUM ALLES

HOME > TECH > #METOO OOK IN DE METAVERSE: VROUWELIJKE AVATAR VIRTUEEL 'VERKRACHT' OP

Seksuele intimidatie in de metaverse: vrouwelijke avatar virtueel 'verkracht' op platform van Meta

Weilun Soon
31 mei 2022

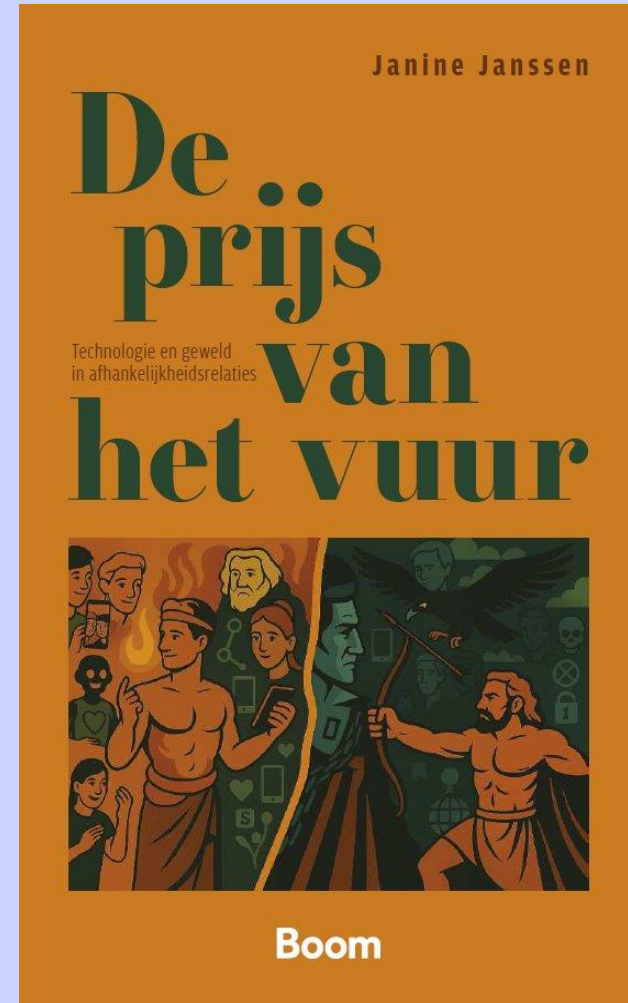

Impact op (online) veiligheid

37%

van de jonge vrouwen (18-24 jaar) in de afgelopen 5 jaar slachtoffer van online seksuele intimidatie (m: 13%) (CBS, 2024)

Impact op democratie

Onderzoek online haat tegen vrouwelijke politici

Monitor Integriteit en Veiligheid 2022:
3033 politieke ambtsdragers

47%

van de vrouwelijke lokale politici heeft
online agressie of geweld meegemaakt
(afgelopen 12 maanden) (m: 36%)

Gevolgen en omvang online haat

- Invloed op sociale mediagebruik: 35% vrouwen (27% mannen)
- 'Chilling effect': ook het risico op online haat beïnvloedt sociale mediagebruik voor 52% van de vrouwen (41% mannen)
- Gevolgen voor politieke ambities: 18% van de vrouwen (16% mannen) heeft wel eens overwogen om te stoppen
- Geen m/v verschillen in meldings- en aangiftebereidheid, wel in tevredenheid met omgang en ondersteuning vanuit organisatie

Implicaties

- Online haat treft vrouwen vaker en op andere wijze
 - Beperkt vrouwelijke politici in functioneren, vrijheid om zich uit te spreken (zelfcensuur) en politieke ambitie
 - Gevolgen voor politieke vertegenwoordiging en democratie
- Belang van gendersensitieve aanpak

Foto van Suze Groeneweg in 1920
© copyright onbekend, Collectie IAV-Atria

Gendersensitief beleid

- Erkent dat mensen verschillende rollen toegeschreven krijgen in de samenleving op basis van hun gender
- Houdt rekening met verschillende behoeftes op basis van gender
- Doel: onbedoelde effecten van beleid voorkomen en eerlijker en effectiever beleid maken

Gendermainstreaming

- Het structureel integreren van kennis over gendergelijkheid, genderstereotypen en ongelijke machtsverhoudingen in onderzoek, beleid en maatschappelijke besluitvorming
 - In alle beleidsterreinen en in de gehele beleidscyclus
 - Internationale verplichting VN-Vrouwenverdrag (CEDAW) sinds 1991 en onderdeel van de Beijing Declaration en Platform for Action 1995
- Rijksoverheid: beleidskompas & gendertoets
- Atria: genderscan

Samenvattend

- Digitalisering biedt kansen voor gendergelijkheid, maar kan bestaande ongelijkheden ook versterken
- Digitale technologie reproduceert en versterkt bestaande genderstereotypen en ongelijkheden
- Belang van genderperspectief integreren in ontwerp en beleid
- *Hoe kunnen we ervoor zorgen dat digitale technologie bijdraagt aan gendergelijkheid en mensenrechten?*

Reflectie en vragen

- Wat herken je uit je eigen werkpraktijk?
- Welke vraag of welk inzicht neem jij mee deze sessie in?

Interactieve gedeelte

- Gesprekstafels (4 – 5 deelnemers per thema)
 - 1) Genderbias in AI en digitale technologie
 - 2) Digitale veiligheid en gendergerelateerd geweld
 - 3) Jongeren en sociale media
 - 4) Online desinformatie, Big Tech en de anti-genderbeweging
- Rolverdeling: procesbegeleider, moderator, notulist en presentator
- 40 minuten discussie: 1 kernprobleem + 1 oplossingsrichting
- Plenaire terugkoppeling: pitch van max 2 minuten

Per tafel/groepje

1. Wat zien we gebeuren? (concrete voorbeelden / signalen) (10 min)
2. Waarom is dit problematisch? (impact op gendergelijkheid, beleid, samenleving) (10 min)
3. Wat is het kernprobleem? (5 min)
4. Wat is nodig? (concrete acties + wie is verantwoordelijk) (10 min)

Pitch!

- Max 2 minuten
- Belangrijkste probleem
- Concrete oplossingsrichting

Afsluiting

- Wat neem je mee uit deze sessie?
- Waar kun je komende week al mee beginnen (in je werk)?

Handvatten en inspiratie

- Factsheet, poster en video Hindernisloopbaan vrouwen op weg naar techniek en IT (VHTO)
- Onderzoek naar online agressie en geweld tegen vrouwelijke politici in Nederland (Atria & Ipsos I&O)
- Boek Invisible Women – Caroline Criado Perez
- Boek De prijs van het vuur – Janine Janssen
- Podcast NRC vandaag: Hoe AI je seksistischer maakt
- Gendersensitief beleid: illustratieve voorbeelden (Atria)
- Factsheet Genderstereotypering in werk, zorg en beleid (Atria)
- Genderscan tool: werk jij al genderbewust? (Act4Respect)
- Handreiking Scan op genderstereotypering in beleid voor (rijks)ambtenaren (Atria)
- Genderscan re-integratie en participatiebeleid Gemeente Amsterdam (Atria)
- Gender Mainstreaming Cycle (EIGE)
- 'Gender mainstreaming. Step-by-step toolkits' (EIGE)
- 'Gendermainstreaming: beleid maken voor meer gendergelijkheid. Tips voor beleidsmakers' (Movisie)

Middagprogramma

15:00 – 15:30 | Koffie- en theepauze

15:30 – 15:40 | Optreden door Sophia Blyden

15:40 – 16:00 | Afsluiting door Karin van der Heiden

16:00 – 17:00 | Netwerkborrel

Bedankt!

- Verder in gesprek met Paula? p.thijs@atria.nl
- Verder in gesprek met Sahar? yadegari@vhto.nl

Genderscan in 5 stappen

Stap 1: Analyse van huidige beleid

- Wat is het probleem dat opgelost moet worden?
- Welke onderliggende en impliciete aannames zijn leidend bij de probleemanalyse?
- Is er een gendersaspect gevonden in de probleemanalyse en wordt er gekeken naar andere kenmerken zoals leeftijd, etniciteit, seksuele oriëntatie of bijvoorbeeld sociaaleconomische klasse?
- Wordt er in de beleidsdoelen en voorgestelde maatregelen onderscheid gemaakt tussen verschillende doelgroepen zoals mannen en vrouwen en wordt er gekeken naar andere kenmerken?
- Wordt er in de beleidsdoelen en voorgestelde maatregelen gekeken om genderstereotypes te doorbreken en daarmee genderongelijkheid te verminderen?

Stap 2: Analyse huidige situatie van vrouwen, mannen en non-binaire personen

- Wat is er vanuit onderzoek en analyses bekend over de positie van mannen, vrouwen en non-binaire personen met betrekking tot de vastgestelde problematiek in het beleid?
- Welke genderstereotypes denk je dat er ten grondslag liggen aan de huidige situatie?

Stap 3: Identificatie van eventuele (gender) stereotiepe aannames en uitwerkingen

- Welke aannames worden gemaakt wat betreft de positie en rollen van mannen, vrouwen en non-binaire personen binnen de probleemanalyse?
- En welke aannames betreffende andere kenmerken zoals etniciteit, leeftijd, seksuele oriëntatie of sociaaleconomische klasse?
- Verwacht je dat de uitkomsten van het beleid genderongelijkheid in stand houden of vergroten?
- Bij welke maatregelen kunnen genderstereotiepe denkbeelden de uitvoering beïnvloeden?

Stap 4: Identificatie van maatregelen om genderstereotypes te doorbreken binnen huidig beleid

- Wat kun je doen om de gevonden (gender)stereotypes en aannames in beleid tegen te gaan?
- Hoe kan er meer rekening worden gehouden met de verschillende uitgangspunten van vrouwen, mannen en non-binaire mensen in al hun diversiteit?
- Welke maatregelen kunnen bijdragen aan het doorbreken van stereotiepe rolpatronen?
- Welke goede voorbeelden zijn er die gebruikt kunnen worden om het (voorgenomen) beleid te verbeteren?

Stap 5: Formuleren van aanbevelingen voor gendersensitiever beleid

- Wat zijn je conclusies over genderstereotypering en kenmerken die daarmee samen kunnen hangen in het (voorgenomen) beleid?
- Welke aanbevelingen kun je geven om het beleid te verbeteren? Neem de geïdentificeerde verbeterpunten mee van stap 4.
- Onderbouw je aanbevelingen met de analyses van stap 1 t/m 4 en gebruik argumenten voor het belang van gendersensitief beleid.
- Welke maatregelen kunnen worden genomen om de vastgestelde genderstereotypen om te buigen of te doorbreken? Denk hierbij bijvoorbeeld aan specifieke doelgroepen, werkwijzen of hulpmiddelen.
- Welke maatregelen kunnen worden genomen om diegenen die door genderstereotypering in een achtergestelde positie zijn geraakt, betere mogelijkheden te geven om van het (voorgenomen) beleid te profiteren?
- Welke goede voorbeelden zijn er die gebruikt kunnen worden om het (voorgenomen) beleid te verbeteren? (Bijvoorbeeld in een ander land of bij een specifiek bedrijf)

Hand-out: Online desinformatie, Big Tech en de anti-genderbeweging

Tijdsduur
40 minuten

Beschrijving thema

Online platforms bepalen steeds meer hoe mensen informatie vinden, nieuws consumeren en maatschappelijke opvattingen vormen. Grote technologiebedrijven (Big Tech), zoals Meta, Google, X en TikTok spelen hierin een cruciale rol. Hun algoritmes en platformbeleid bepalen welke content iemand te zien krijgt en welke informatie wordt versterkt, verspreid en gemodereerd, gedreven door winstmaximalisatie en verdienmodellen. Techplatforms faciliteren en versterken hiermee de snelle en grootschalige verspreiding van desinformatie en schadelijke content zoals (vrouwen)haat, en dragen daar soms zelfs actief aan bij. De globale anti-genderbeweging maakt hier gebruik van voor het verspreiden van anti-gender en anti-lhbtqi+ campagnes en narratieven. Digitale technologie wordt hierbij actief als wapen ingezet om voorvechters van gender- en lhbtqi+- gelijkheid uit het publieke debat te drukken (o.a. door trollen, deep fakes, doxing en 'shadow bans'). Hoe kunnen beleid en praktijk desinformatie en de verspreiding van anti-gender narratieven tegengaan en gendergelijkheid waarborgen?

Opdracht

Werk toe naar één kernprobleem en één oplossingsrichting voor beleid en/of praktijk.

Vooraf

Spreek met elkaar af wie welke rol vervult:

- Procesbegeleider: bewaakt de tijd, voortgang en focus van het gesprek, zorgt voor een veilige omgeving waarin open communicatie mogelijk is
- Moderator: begeleidt de discussie, luistert, vraagt door en vat samen, zorgt dat de doelen van het gesprek worden bereikt
- Notulist: noteert beknopt en duidelijk wat er gezegd wordt
- Presentator: koppelt de opbrengst van het gesprek plenair terug in een pitch van max. 2 minuten

Stap 1 – Inventariseren: Wat zien we gebeuren? (5-10 min)

Schrijf individueel op post its op waar je aan denkt bij het thema. Hierbij kun je de volgende vragen gebruiken als richtlijn:

- Wat is het probleem dat opgelost moet worden?
- Voor wie is het een probleem?
- Wat zien we in de praktijk?
- Welke ontwikkelingen vallen op?
- Welke voorbeelden illustreren dit?

Plak de post its om de beurt op een vel papier en licht deze toe/bespreek deze met elkaar.

Resultaat: een verzameling van problemen, knelpunten, signalen en voorbeelden.

Stap 2 – Prioriteren: Wat is het kernprobleem? (5 min)

Beslis samen welk probleem volgens jullie het belangrijkste of meest urgent is om aan te pakken. Formuleer vervolgens gezamenlijk één zin: "Het kernprobleem is dat ..."

Resultaat: één gedragen kernprobleem.

Stap 3 – Duiden: Waarom is dit problematisch? (10 min)

Bespreek de signalen en zoek naar patronen. Bespreek hierbij in ieder geval de volgende vragen:

- Wat zijn de onderliggende oorzaken?
- Wat zijn de gevolgen als dit zo doorgaat en waarom is dat een probleem?
- Voor wie heeft dit impact? Verschilt dit op basis van gender (en andere factoren)?

Andere mogelijke vragen om te bespreken:

- Op welk niveau spelen deze problemen een rol (individueel, lokaal, nationaal, globaal)?
- Welke beleidsdoelen of ambities komen hierdoor onder druk te staan?
- Welke belangen spelen een rol?
- Welk beleid is er al en waar/voor wie schiet dit tekort?
- Welke genderstereotypes liggen aan de huidige situatie en/of beleid ten grondslag?
- Welke onderliggende en impliciete aannames zijn leidend bij de probleemanalyse?
- Welke perspectieven worden wel/niet meegenomen?
- Welke effecten heeft dit op gendergelijkheid?

Groeppeer jullie antwoorden in 1-3 onderliggende thema's.

Resultaat: scherpere probleemdefinitie en inzicht in de oorzaken en impact.

Stap 4 – Oplossingsrichting: Wat is nodig? (10–15 min)

Bespreek samen hoe jullie kernprobleem op een gendersensitieve manier kan worden aangepakt. Bespreek hierbij in ieder geval de volgende vragen:

- Wat moet er concreet gebeuren?
- Hoe kun je hierbij rekening houden met verschillende uitgangspunten van mannen, vrouwen en genderdiverse mensen?
- Wie moet hierin een rol pakken?
- Wat is de eerste stap die binnen 6–12 maanden gezet kan worden?

Andere mogelijke vragen om te bespreken:

- Hoe kun je de ervaringen en perspectieven van de groepen die het meest worden getroffen/minst worden gehoord meenemen?
- Welke data of informatie missen we nog om gendersensitief te kunnen handelen?
- Hoe zorgen we dat de voorgestelde oplossing verschillende groepen daadwerkelijk bereikt?
- Hoe draagt de oplossing bij aan het doorbreken van genderstereotypen en -rolpatronen?
- Wat betekent dit voor beleid?

Formuleer gezamenlijk:

- "Om dit aan te pakken is nodig dat ..."
- "De belangrijkste verantwoordelijke partijen zijn ..."
- "Een eerste stap is..."

Resultaat: één oplossingsrichting met eigenaarschap.

Stap 5 – Pitch

Bereid samen een pitch van max. 2 minuten voor, waarin jullie ingaan op:

- Het kernprobleem
- Waarom dit belangrijk is
- De oplossingsrichting + wie aan zet is
- Bonus: Wat kunnen beleidsmakers morgen al anders doen?

Hand-out: Genderbias in AI en digitale technologie

Tijdsduur
40 minuten

Beschrijving thema

Digitale technologie, waaronder AI, spelen een steeds grotere rol in hoe beslissingen worden genomen, informatie wordt aangeboden en diensten worden ingericht. Deze systemen lijken vaak objectief en neutraal, maar kunnen bestaande vooroordelen en ongelijkheden onbewust herhalen en versterken. Ondervertegenwoordiging van vrouwen in de data waarop algoritmes worden getraind en als ontwerpers van digitale systemen werkt genderbias in de hand. Hierdoor zijn digitale diensten en toepassingen minder gebruiksvriendelijk of veilig voor vrouwen en vergroten deze het risico op discriminatie. Dit kan leiden tot ongelijke uitkomsten op terreinen als werving en selectie, gezondheidszorg, welzijn, onderwijs, (online) veiligheid en publieke participatie. Hoe kunnen beleid en praktijk ervoor zorgen dat digitale technologie bijdraagt aan gendergelijkheid in plaats van bestaande ongelijkheden in stand houdt of vergroot?

Opdracht

Werk toe naar één kernprobleem en één oplossingsrichting voor beleid en/of praktijk.

Vooraf

Spreek met elkaar af wie welke rol vervult:

- Procesbegeleider: bewaakt de tijd, voortgang en focus van het gesprek, zorgt voor een veilige omgeving waarin open communicatie mogelijk is
- Moderator: begeleidt de discussie, luistert, vraagt door en vat samen, zorgt dat de doelen van het gesprek worden bereikt
- Notulist: noteert beknopt en duidelijk wat er gezegd wordt
- Presentator: koppelt de opbrengst van het gesprek plenair terug in een pitch van max. 2 minuten

Stap 1 – Inventariseren: Wat zien we gebeuren? (5-10 min)

Schrijf individueel op post its op waar je aan denkt bij het thema. Hierbij kun je de volgende vragen gebruiken als richtlijn:

- Wat is het probleem dat opgelost moet worden?
- Voor wie is het een probleem?
- Wat zien we in de praktijk?
- Welke ontwikkelingen vallen op?
- Welke voorbeelden illustreren dit?

Plak de post its om de beurt op een vel papier en licht deze toe/bespreek deze met elkaar.

Resultaat: een verzameling van problemen, knelpunten, signalen en voorbeelden.

Stap 2 – Prioriteren: Wat is het kernprobleem? (5 min)

Beslis samen welk probleem volgens jullie het belangrijkste of meest urgent is om aan te pakken. Formuleer vervolgens gezamenlijk één zin: "Het kernprobleem is dat ..."

Resultaat: één gedragen kernprobleem.

Stap 3 – Duiden: Waarom is dit problematisch? (10 min)

Bespreek de signalen en zoek naar patronen. Bespreek hierbij in ieder geval de volgende vragen:

- Wat zijn de onderliggende oorzaken?
- Wat zijn de gevolgen als dit zo doorgaat en waarom is dat een probleem?
- Voor wie heeft dit impact? Verschilt dit op basis van gender (en andere factoren)?

Andere mogelijke vragen om te bespreken:

- Op welk niveau spelen deze problemen een rol (individueel, lokaal, nationaal, globaal)?
- Welke beleidsdoelen of ambities komen hierdoor onder druk te staan?
- Welke belangen spelen een rol?
- Welk beleid is er al en waar/voor wie schiet dit tekort?
- Welke genderstereotypes liggen aan de huidige situatie en/of beleid ten grondslag?
- Welke onderliggende en impliciete aannames zijn leidend bij de probleemanalyse?
- Welke perspectieven worden wel/niet meegenomen?
- Welke effecten heeft dit op gendergelijkheid?

Groeppeer jullie antwoorden in 1-3 onderliggende thema's.

Resultaat: scherpere probleemdefinitie en inzicht in de oorzaken en impact.

Stap 4 – Oplossingsrichting: Wat is nodig? (10–15 min)

Bespreek samen hoe jullie kernprobleem op een gendersensitieve manier kan worden aangepakt. Bespreek hierbij in ieder geval de volgende vragen:

- Wat moet er concreet gebeuren?
- Hoe kun je hierbij rekening houden met verschillende uitgangspunten van mannen, vrouwen en genderdiverse mensen?
- Wie moet hierin een rol pakken?
- Wat is de eerste stap die binnen 6–12 maanden gezet kan worden?

Andere mogelijke vragen om te bespreken:

- Hoe kun je de ervaringen en perspectieven van de groepen die het meest worden getroffen/minst worden gehoord meenemen?
- Welke data of informatie missen we nog om gendersensitief te kunnen handelen?
- Hoe zorgen we dat de voorgestelde oplossing verschillende groepen daadwerkelijk bereikt?
- Hoe draagt de oplossing bij aan het doorbreken van genderstereotypen en -rolpatronen?
- Wat betekent dit voor beleid?

Formuleer gezamenlijk:

- "Om dit aan te pakken is nodig dat ..."
- "De belangrijkste verantwoordelijke partijen zijn ..."
- "Een eerste stap is..."

Resultaat: één oplossingsrichting met eigenaarschap.

Stap 5 – Pitch

Bereid samen een pitch van max. 2 minuten voor, waarin jullie ingaan op:

- Het kernprobleem
- Waarom dit belangrijk is
- De oplossingsrichting + wie aan zet is
- Bonus: Wat kunnen beleidsmakers morgen al anders doen?

Hand-out: Jongeren en social media

Tijdsduur
40 minuten

Beschrijving thema

Jongeren besteden al op steeds jongere leeftijd veel tijd op sociale media, zonder toezicht van opvoeders. Sociale media spelen een belangrijke rol in de manier waarop jongeren zichzelf ontwikkelen, relaties aangaan en ideeën vormen over identiteit, gender en maatschappelijke normen. Deze platforms bieden kansen voor zelfexpressie, gemeenschapsvorming en toegang tot informatie, maar kunnen ook stereotypen, seksisme en schadelijke gendernormen versterken. Jongeren worden bovendien blootgesteld aan online intimidatie, desinformatie en inhoud die traditionele of polariserende denkbeelden over gender en agressieve vormen van mannelijkheid verspreidt. Er zijn aanwijzingen dat dit samenhangt met meer conservatieve genderopvattingen onder jonge mannen. Tegelijkertijd zijn ouders, leraren en professionals die met jongeren werken zich vaak weinig bewust van de risico's en missen zij kennis over schadelijke content, verslavende algoritmes of signalen van mogelijke problemen. Hoe kunnen beleid en praktijk gendergelijkheid onder jongeren waarborgen in een digitale samenleving?

Opdracht

Werk toe naar één kernprobleem en één oplossingsrichting voor beleid en/of praktijk.

Vooraf

Spreek met elkaar af wie welke rol vervult:

- Procesbegeleider: bewaakt de tijd, voortgang en focus van het gesprek, zorgt voor een veilige omgeving waarin open communicatie mogelijk is
- Moderator: begeleidt de discussie, luistert, vraagt door en vat samen, zorgt dat de doelen van het gesprek worden bereikt
- Notulist: noteert beknopt en duidelijk wat er gezegd wordt
- Presentator: koppelt de opbrengst van het gesprek plenair terug in een pitch van max. 2 minuten

Stap 1 – Inventariseren: Wat zien we gebeuren? (5-10 min)

Schrijf individueel op post its op waar je aan denkt bij het thema. Hierbij kun je de volgende vragen gebruiken als richtlijn:

- Wat is het probleem dat opgelost moet worden?
- Voor wie is het een probleem?
- Wat zien we in de praktijk?
- Welke ontwikkelingen vallen op?
- Welke voorbeelden illustreren dit?

Plak de post its om de beurt op een vel papier en licht deze toe/bespreek deze met elkaar.

Resultaat: een verzameling van problemen, knelpunten, signalen en voorbeelden.

Stap 2 – Prioriteren: Wat is het kernprobleem? (5 min)

Beslis samen welk probleem volgens jullie het belangrijkste of meest urgent is om aan te pakken. Formuleer vervolgens gezamenlijk één zin: "Het kernprobleem is dat ..."

Resultaat: één gedragen kernprobleem.

Stap 3 – Duiden: Waarom is dit problematisch? (10 min)

Bespreek de signalen en zoek naar patronen. Bespreek hierbij in ieder geval de volgende vragen:

- Wat zijn de onderliggende oorzaken?
- Wat zijn de gevolgen als dit zo doorgaat en waarom is dat een probleem?
- Voor wie heeft dit impact? Verschilt dit op basis van gender (en andere factoren)?

Andere mogelijke vragen om te bespreken:

- Op welk niveau spelen deze problemen een rol (individueel, lokaal, nationaal, globaal)?
- Welke beleidsdoelen of ambities komen hierdoor onder druk te staan?
- Welke belangen spelen een rol?
- Welk beleid is er al en waar/voor wie schiet dit tekort?
- Welke genderstereotypes liggen aan de huidige situatie en/of beleid ten grondslag?
- Welke onderliggende en impliciete aannames zijn leidend bij de probleemanalyse?
- Welke perspectieven worden wel/niet meegenomen?
- Welke effecten heeft dit op gendergelijkheid?

Groeppeer jullie antwoorden in 1-3 onderliggende thema's.

Resultaat: scherpere probleemdefinitie en inzicht in de oorzaken en impact.

Stap 4 – Oplossingsrichting: Wat is nodig? (10–15 min)

Bespreek samen hoe jullie kernprobleem op een gendersensitieve manier kan worden aangepakt. Bespreek hierbij in ieder geval de volgende vragen:

- Wat moet er concreet gebeuren?
- Hoe kun je hierbij rekening houden met verschillende uitgangspunten van mannen, vrouwen en genderdiverse mensen?
- Wie moet hierin een rol pakken?
- Wat is de eerste stap die binnen 6–12 maanden gezet kan worden?

Andere mogelijke vragen om te bespreken:

- Hoe kun je de ervaringen en perspectieven van de groepen die het meest worden getroffen/minst worden gehoord meenemen?
- Welke data of informatie missen we nog om gendersensitief te kunnen handelen?
- Hoe zorgen we dat de voorgestelde oplossing verschillende groepen daadwerkelijk bereikt?
- Hoe draagt de oplossing bij aan het doorbreken van genderstereotypen en -rolpatronen?
- Wat betekent dit voor beleid?

Formuleer gezamenlijk:

- "Om dit aan te pakken is nodig dat ..."
- "De belangrijkste verantwoordelijke partijen zijn ..."
- "Een eerste stap is..."

Resultaat: één oplossingsrichting met eigenaarschap.

Stap 5 – Pitch

Bereid samen een pitch van max. 2 minuten voor, waarin jullie ingaan op:

- Het kernprobleem
- Waarom dit belangrijk is
- De oplossingsrichting + wie aan zet is
- Bonus: Wat kunnen beleidsmakers morgen al anders doen?

Hand-out: Digitale veiligheid en gendergerelateerd geweld

Tijdsduur
40 minuten

Beschrijving thema

Digitale veiligheid is een belangrijke voorwaarde voor gelijke en volwaardige deelname aan de (digitale) samenleving. Digitale systemen en toepassingen, zoals AI en Internet of Things (IoT) kunnen discriminatie en gendergerelateerd geweld faciliteren. Vrouwen, meisjes en genderdiverse personen krijgen relatief vaak te maken met online gendergerelateerd geweld, zoals (seksuele) intimidatie, seksisme, discriminatie, vrouwenhaat, stalking, doxing en het ongewenst delen van intieme beelden. Dit heeft gevolgen voor hun welzijn, privacy en vrijheid om online actief te zijn of deel te nemen aan het publieke debat. Door de verwevenheid van de online- en offlinewereld kan digitaal en door technologie gefaciliteerd geweld leiden tot reële veiligheidsrisico's en sociale uitsluiting. Hoe kunnen beleid en praktijk bijdragen aan het waarborgen van digitale veiligheid en het tegengaan en voorkomen van online gendergerelateerd geweld?

Opdracht

Werk toe naar één kernprobleem en één oplossingsrichting voor beleid en/of praktijk.

Vooraf

Spreek met elkaar af wie welke rol vervult:

- Procesbegeleider: bewaakt de tijd, voortgang en focus van het gesprek, zorgt voor een veilige omgeving waarin open communicatie mogelijk is
- Moderator: begeleidt de discussie, luistert, vraagt door en vat samen, zorgt dat de doelen van het gesprek worden bereikt
- Notulist: noteert beknopt en duidelijk wat er gezegd wordt
- Presentator: koppelt de opbrengst van het gesprek plenair terug in een pitch van max. 2 minuten

Stap 1 – Inventariseren: Wat zien we gebeuren? (5-10 min)

Schrijf individueel op post its op waar je aan denkt bij het thema. Hierbij kun je de volgende vragen gebruiken als richtlijn:

- Wat is het probleem dat opgelost moet worden?
- Voor wie is het een probleem?
- Wat zien we in de praktijk?
- Welke ontwikkelingen vallen op?
- Welke voorbeelden illustreren dit?

Plak de post its om de beurt op een vel papier en licht deze toe/bespreek deze met elkaar.

Resultaat: een verzameling van problemen, knelpunten, signalen en voorbeelden.

Stap 2 – Prioriteren: Wat is het kernprobleem? (5 min)

Beslis samen welk probleem volgens jullie het belangrijkste of meest urgent is om aan te pakken. Formuleer vervolgens gezamenlijk één zin: "Het kernprobleem is dat ..."

Resultaat: één gedragen kernprobleem.

Stap 3 – Duiden: Waarom is dit problematisch? (10 min)

Bespreek de signalen en zoek naar patronen. Bespreek hierbij in ieder geval de volgende vragen:

- Wat zijn de onderliggende oorzaken?
- Wat zijn de gevolgen als dit zo doorgaat en waarom is dat een probleem?
- Voor wie heeft dit impact? Verschilt dit op basis van gender (en andere factoren)?

Andere mogelijke vragen om te bespreken:

- Op welk niveau spelen deze problemen een rol (individueel, lokaal, nationaal, globaal)?
- Welke beleidsdoelen of ambities komen hierdoor onder druk te staan?
- Welke belangen spelen een rol?
- Welk beleid is er al en waar/voor wie schiet dit tekort?
- Welke genderstereotypes liggen aan de huidige situatie en/of beleid ten grondslag?
- Welke onderliggende en impliciete aannames zijn leidend bij de probleemanalyse?
- Welke perspectieven worden wel/niet meegenomen?
- Welke effecten heeft dit op gendergelijkheid?

Groeppeer jullie antwoorden in 1-3 onderliggende thema's.

Resultaat: scherpere probleemdefinitie en inzicht in de oorzaken en impact.

Stap 4 – Oplossingsrichting: Wat is nodig? (10–15 min)

Bespreek samen hoe jullie kernprobleem op een gendersensitieve manier kan worden aangepakt. Bespreek hierbij in ieder geval de volgende vragen:

- Wat moet er concreet gebeuren?
- Hoe kun je hierbij rekening houden met verschillende uitgangspunten van mannen, vrouwen en genderdiverse mensen?
- Wie moet hierin een rol pakken?
- Wat is de eerste stap die binnen 6–12 maanden gezet kan worden?

Andere mogelijke vragen om te bespreken:

- Hoe kun je de ervaringen en perspectieven van de groepen die het meest worden getroffen/minst worden gehoord meenemen?
- Welke data of informatie missen we nog om gendersensitief te kunnen handelen?
- Hoe zorgen we dat de voorgestelde oplossing verschillende groepen daadwerkelijk bereikt?
- Hoe draagt de oplossing bij aan het doorbreken van genderstereotypen en -rolpatronen?
- Wat betekent dit voor beleid?

Formuleer gezamenlijk:

- "Om dit aan te pakken is nodig dat ..."
- "De belangrijkste verantwoordelijke partijen zijn ..."
- "Een eerste stap is..."

Resultaat: één oplossingsrichting met eigenaarschap.

Stap 5 – Pitch

Bereid samen een pitch van max. 2 minuten voor, waarin jullie ingaan op:

- Het kernprobleem
- Waarom dit belangrijk is
- De oplossingsrichting + wie aan zet is
- Bonus: Wat kunnen beleidsmakers morgen al anders doen?